

29.05.2024

Asia/6

§ 112

Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutos (nro 12799)

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Tehdyt ehdotukset

Valtuutettu Tuomas Rantanen ehdotti valtuutettu Marcus Rantalan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että alueen kiistattomat historialliset arvot huomioidaan merkittävästi paremmin ensisijaisesti säästämällä purettavaksi esittävä vanha Painotalo tai toissijaisesti niin, että uudisrakennus sovitetaan säästyvään vanhaan kokonaisuuteen sen alkuperäistä muotoa enemmän kunnioittavalla tavalla.

Valtuutettu Thomas Wallgren ehdotti palautuskeskustelussa, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että valtuustolle tuodaan uusi esitys, jossa esitetään miten valtioneuvoston toiminnalliset tarpeet ja turvallisuus voidaan taata siten, että Painotaloa ei pureta, tai perustellaan, miksi esittelijä katsoo, ettei tällainen ratkaisu ole mahdollinen.

Valtuutettu Wille Rydman ehdotti, että kaupunginhallituksen ehdotus hylätään.

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi, joten Thomas Wallgrenin palautusehdotusta tai Wille Rydmanin hylkäysehdotusta ei käsitelty.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Tuomas Rantasen palautusehdotus

Jaa-äännet: 40

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Otto Meri, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Sari Sarko-

29.05.2024

Asia/6

maa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 44

Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Anna Karhuma, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Laura Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Wille Rydman, Pekka Sauri, Ilkka Taipale, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 1

Teija Makkonen

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12799 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12799 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 7.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 ELY-keskuksen suojelupäätös
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Muistutus, Rakennusperintö-SAFA, 30.5.2023
- 7 Muistutus, Suomen Arkkitehtiliitto, 31.5.2023
- 8 Muistutus, Kruununhaan asukas yhdistys ry, 10.11.2023
- 9 Muistutus, ICOMOSin Suomen osasto r.y, 30.5.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elisa Oyj, Palvelutuotan-

Otteen liitteet

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

29.05.2024

Asia/6

to/Tuotantoverkot

Helen Sähköverkko Oy

Esitysteksti

Helsingin seudun ympäristö-
palvelut -kuntayhtymä HSY

Esitysteksti

Kymp/Talouden tuki

Esitysteksti

Museovirasto, kulttuuriympäris-
tön suojelu

Esitysteksti

Kaavamuutoksen hakija

Esitysteksti

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema-
kaavan, rakennusjärjestyksen hyväk-
syminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Kaavapäätöksestä tiedon pyy-
tänyt

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema-
kaavan, rakennusjärjestyksen hyväk-
syminen

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 1. kaupunginosan (Kruununhaka) kortte-
lin 1 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 24.10.2023 päivätyn
piirustuksen nro 12799 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-
nevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee 1. kaupunginosan
(Kruununhaka) korttelia 1 sekä katualuetta (osa Snellmaninkatua ja
Hallituskatua). Korttelin tontilla 4 osoitteessa Snellmaninkatu 1 sijaitsee
vuosina 1822 - 1853 rakennettu empiretyylinen rakennuksen ulkokehä
ja vuosina 1897 - 1900 sisäpihalle rakennettu entinen painotalo (Valtio-
neuvoston linna), joka on valtion keskushallinnon käytössä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on
7.6.2022 rakennusperintölain nojalla antamallaan päätöksellä (JUDE-
LY/10762/2021, suojelupäätös) suojellut Valtioneuvoston linnan lukuun

ottamatta sisäpihalla sijaitsevaa painotalona toiminutta rakennuksen osaa (entinen painotalo).

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa korttelin säilyminen edelleen alkuperäisessä valtion keskushallinnon käytössä laajentamalla Valtioneuvoston linnaa nykyaikaisella hallinto- ja toimistorakennuksella, joka säästää alkuperäiset vanhat ulkokehän rakennukset rakennusteknisesti ja tilallisesti raskailta muutoksilta. Sisäpihalle rakennettavan uudisrakennuksen tieltä joudutaan purkamaan entisenä painotalona toiminut rakennuksen osa, niin kutsuttu pihasiipi. Tavoitteena on parantaa merkittävästi ylimmän valtiojohdon työskentelyedellytyksiä ja turvallisuutta.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty mahdollistamaan sisäpihalle rakennettavan uudisrakennuksen rakentaminen siten, että se ei muuta Helsingin merellistä julkisivua eikä suojellun Valtioneuvoston linnan kokonaisuuden roolia kaupunkikuvassa ja pitkissä kaupunkitilan näkymissä.

Uudisrakentamisen ja olemassa olevan rakennusosan kerrosala on yhteensä 26 600 k-m². Uutta virasto- ja hallintotoimintaa palvelevaa kerrosalaa on yhteensä 5 550 k-m². Tontin tehokkuusluku on $et = 2,89$. Lisäksi koko kaava-alueella saa rakentaa pääkäyttötarkoituksen mukaisia ja muita maanalaisia kellaritiloja asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että korttelin nykyinen hallinto- ja virastotoiminta voidaan laajentaa vastaamaan valtionhallinnon tulevaisuuden tarpeisiin ja muutos mahdollistuu vaarantamatta korttelin ulkokehän rakennuksia sovittamattomilta muutospaineilta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on keskustatoimintojen aluetta merkinnällä C1, liike- ja palvelukeskusta, jonka mukaan aluetta kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Se kuuluu lisäksi valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin eli RKY-alueisiin.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealuetta, jossa on esitetty alueelle olemassa olevat liikennetunnelit, sekä tilavaraus ohjeellista linjausta noudattavalle suunnitellulle liikennetunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta siten, että kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on Carl Ludvig Engelin suunnittelema 3 - 4-kerroksinen, Aleksanterinkadun puolella osin 2-kerroksinen Valtioneuvoston linna, joka on rakentunut alkuperäisten suunnitelmien mukaiseen asuunsa vuosien 1822 - 1853 aikana osana Helsingin empiretyylistä monumentaalikeskustaa. Korttelipihan keskelle rakennettiin vuosina 1897 - 1900 arkkitehti Ricardo Björnbergin suunnittelema kolmikerroksinen Senaatin kirjapainoa palveleva painotalo. Nykyisen hahmonsa kortteli on saanut Engelin arkkitehtuurin hengessä toteutettujen korotusten ja uudisosien myötä vuoteen 1918 mennessä. Keisarillisen Senaatin talo muuttui keväällä 1917 itsenäisen Suomen Senaatin taloksi ja marraskuussa 1918 siitä tuli Valtioneuvoston linna.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1988.

Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille välittömiä kustannuksia. Rakennusoikeuden lisäys keskustassa lisää kuitenkin kaupungin yleisten alueiden ylläpitokustannuksia ja nopeuttaa niiden peruskorjaustihyötyä. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo määritetään maankäyttösopimuksesta käytävien neuvotteluiden yhteydessä.

Kaavamuutoksen johdosta on käyty maankäyttösopimusneuvottelut Senaatti-kiinteistöt Oy:n ja kaupungin välillä. Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus on hyväksytty kaupungin puolesta kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 19.3.2024 § 177 ja sopimus on allekirjoitettu.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Museovirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueella sijaitsevaan mahdolliseen maanalaiseen arkeologiseen kulttuuriperintöön, jonka takia on käytävä muinaismuistolain 13 § edellyttämät neuvottelut, arvoja ja säilyneisyyttä koskevaan arvottamiskaavioon, jota on täydennettävä pihasiiven osalta sekä alueella sijaitsevien tietoliikennekaapeleiden huomioimiseen hyvässä ajoin ennen hankkeen toteutumista. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että muinaismuistolain mukainen neuvottelu on käyty ja kaavakarttaan on lisätty muinaismuistolain 13 § edellyttämään menettelyyn liittyvä määräys, koskien mahdollisen kohteen riittävien arkeologisten tutkimusten toteuttamista. Arvottamiskaaviota on täydennetty pihasiiven osalta.

Mielipiteet

Mielipide osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui linnuille vaarallisiin läpinäkyviin lasipintoihin. Mielipide on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että mielipiteessä esitetyn asian vastineessa todetaan, että suurin osa Valtioneuvoston linnan uudisrakennuksesta rakennetaan julkisivupinnaltaan rapattuna tai luonnonkivistä. Lasiseinäosuudet käsitellään mahdollisuuksien mukaan niin, että linnut huomaavat niitä. Kaavaan ei ole tehty muutoksia mielipiteen johdosta.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 1 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 2.5. - 31.5.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 1 kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat siihen, että ollaan hävittämässä merkittävä kulttuuriperinnön osa Helsingin ydinkeskustan kulttuurialueella mahdollistamalla Valtioneuvoston linnan korttelipihan keskirakennuksen purkaminen ja että virastot eivät noudata laadittuja suosituksia, ohjeita ja lakia kulttuurikohteen suojelemiseksi, kaavoituk-

sen puutteelliseen vuorovaikutukseen, viranomaisten aiemmin omak-suttujen suojeluperiaatteiden keventämiseen ja lieventämiseen ja voi-massa olevan maakuntakaavan huomiotta jättämiseen. Kaava esite-tään palautettavaksi uudelleen valmisteluun siten, että keskeinen piha-rakennus (entinen painotalo) myös merkitään suojeltavaksi.

Kirjeessä, joka on englanninkielinen, ilmoitetaan, että kansainvälinen ICOMOS ja sen Suomen osasto ovat 21.3.2023 julkaisseet englannin-kielisen kulttuuriperintöhälytyksen Helsingin empirekeskustan ja Suo-men keskeisen hallintokorttelin rakennusperintöarvoihin kohdistuvasta uhasta ICOMOS:in nettisivustolla.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Museovirasto
- ELY-keskus
- Elisa Oyj
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat tietoliikennekaapelei-hin, siihen, että alueen vesihuolto on rakennettu valmiiksi eikä asema-kaavan muutos edellytä vesihuollon lisärakentamista, muinaismuisto-lailla rauhoitetun kiinteän muinaisjännöksen mukaisen alueen kaava-kartan määräyksen päivittämiseen ja merkinnän "sm" lisäämiseen kaa-vakarttaan, korttelipihan kaupunkikuvan hallinnan kirjaamiseen uudis-rakennuksen ja aurinkopaneeleiden osalta määräykseen ja siihen, että kaavan tulisi mahdollistaa myös se tilanne, että entinen painotalo säilyy ennallaan.

ELY-keskus on todennut, että kaavan muutosehdotus on sen 7.6.2022 tekemän rakennussuojelupäätöksen mukainen.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), kasvatuksen ja koulutuksen toi-miala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeestä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Esittelijä toteaa, että kaavasta muistutuksen jättäneet tahot ovat osittain samoja kuin ELY-keskukselle entisestä painotalosta erillisen suojeluesityksen tehneet. ELY-keskus on hylännyt tämän suojeluesityksen 16.2.2024 ja sen tekijät valittaneet hylkäävästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. ELY-keskuksen 7.6.2022 tekemä rakennussuojelupäätös, jossa painotaloa ei suojeltu, on lainvoimainen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12799 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12799 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 7.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 ELY-keskuksen suojelupäätös
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Muistutus, Rakennusperintö-SAFA, 30.5.2023
- 7 Muistutus, Suomen Arkkitehtiliitto, 31.5.2023
- 8 Muistutus, Kruununhaan asukasyhdistys ry, 10.11.2023
- 9 Muistutus, ICOMOSin Suomen osasto r.y, 30.5.2023

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Kaavamuuotoshakemus 20.10.2020
- 4 Valtioneuvoston linnan maankäyttösopimus. allekirjoituksin. ak 12799

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

29.05.2024

Asia/6

Otteet

Ote

Elisa Oyj, Palvelutuotanto/Tuotantoverkot
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Kymp/Talouden tuki
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Kaavamuutoksen hakija
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema-
kaavan, rakennusjärjestyksen hyväk-
syminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asema-
kaavan, rakennusjärjestyksen hyväk-
syminen

Kaavapäätöksestä tiedon pyytänyt

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 299

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

29.05.2024

Asia/6

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 1 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 24.10.2023 päivätyn piirustuksen nro 12799 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmeväin perustein.

Käsittely

20.05.2024 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Palautusehdotus:

Tuomas Rantanen: ”Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että alueen kiistattomat historialliset arvot huomioidaan merkittävästi paremmin ensi sijaisesti säästämällä purettavaksi esittävä vanha painotalo tai toissijaisesti niin, että uudisrakennus sovitetaan säästyvään vanhaan kokonaisuuteen sen alkuperäistä muotoa enemmän kunnioittavalla tavalla.”

Kannattaja: Marcus Rantala

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tuomas Rantasen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 8

Anniina Iskanius, Johanna Laisaari, Tuulia Pitkänen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 7

Paavo Arhinmäki, Minja Koskela, Minna Lindgren, Johanna Nuorteva, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8 – 7.

13.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 07.11.2023 § 557

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Hankenumero 5318_9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.10.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12799 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelia 1 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

07.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Kajsa Lybeck ja yksikön päällikkö Janne Prokkola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

ELY-keskukselle ICOMOSin Suomen osasto ry:n, Helsinki-Seura ry:n, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry:n ja Kruununhaan asukasyhdistys ry:n kirje 5.11.2023 Rakennusperintölain mukainen suojeluesitys on ollut luottamushenkilöillä tiedossa päätöksentekovaiheessa.

Palautusehdotus:

Tuomas Nevanlinna: "Esitämme hanketta palautettavaksi ja tuotavaksi uudelleen käsiteltäväksi vasta, kun Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt ja tiedoksi saattanut päätöksensä ICOMOSin Suomen osasto ry:n, Helsinki-Seura ry:n, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry:n ja Kruununhaan asukasyhdistys ry:n ELY-keskukselle 6.11.2023 jättämästä esityksestä koskien Valtioneuvoston linnan sisäpihalla sijaitsevan, painotalona tunnetun rakennuksena suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain perusteella ja turvin (498/2010)."

29.05.2024

Asia/6

Kannattaja: Amanda Pasanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Tuomas Nevanlinnan palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 8

Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8–5.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

31.10.2023 Pöydälle

24.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 09 310 37052
kajsa.lybeck(a)hel.fi
Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 31.5.2023

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön asemakaavoituspalvelu on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12799. Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Museovirasto antaa lausunnon rakennusperinnön suojelun näkökulmasta.

Asemakaavan muutosalue koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 1 tonttia 4, joka sijaitsee osoitteessa Snellmaninkatu 1 sekä katualuetta (osa Snellmaninkatua ja Hallituskatua). Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteän muinaisjäännöksen Vironniemen Helsingin vanhan asemakaava-alue (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000006099) alueella. Paikalla sijaitsee historiallisen ajan kaupunkiasutuksen jäännöksiä.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa korttelin säilyminen edelleen alkuperäisessä valtion keskushallinnon käytössä, laajentamalla Valtioneuvoston linnaa sisäpihalle rakennettavalla uudisrakennuksella. Sisäpihalta suunnitellaan purettavaksi pihasiiven entisenä painotalona toiminut rakennuksen osa. Tavoitteena on parantaa ylimmän valtioviraston työskentelyedellytyksiä ja turvallisuutta.

Valtioneuvoston linnan korttelin sisäpihalla sekä korttelia ympäröivien katualueiden kohdalla on kirjallisten lähteiden perusteella sijainnut rakennuksia, tonttialueita ja kulkuväyliä jo 1640-luvulta lähtien. Korttelin piha-alueen ja sitä ympäröivien katualueiden alla saattaa olla historiallisten rakenteiden jäännöksiä, esineistöä sekä kulttuurikerroksia. Tätä olettamusta tukevat myös Valtioneuvoston korttelin rakennusten alta sekä lähiympäristöstä aikaisemmissa arkeologisissa tutkimuksissa tehdyt löydöt ja pihan kairauksissa havaitut tiilien jäännökset. Koska asemakaavan muutos vaikuttaa kiinteään muinaisjäännökseen järjestettiin 6.2.2022 asiaa käsittelevä muinaismuistolain 13. §:n mukainen neuvottelu, jossa sovittiin rakennettavalle alueelle kohdistettavista arkeologisista tutkimuksista.

Asemakaavan muutosehdotuksen kartasta puuttuu suunnittelualueutta koskeva osa-aluemerkintä sm. Kaavakarttaa tulee täydentää tältä osin. Museoviraston antamien ohjeiden perusteella kaupungeissa, jossa on nykyisen rakenteen alla historiallisia kerrostumia tai rakenteita, tulee alue osoittaa asemakaavassa osa-aluemerkinnällä pistekatkoviiva ja sm. Aluemerkintöihin liitetään tässä tapauksessa määräys: ”Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kairaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä Helsingin kaupunginmuseon lausunto.” Asemakaavan muutoksen selostukseen tulisi myös lisätä mainita koko muutosaluetta koskevasta sm-merkinnästä.

Muinaismuistolain 13 §:n mukaisten neuvottelujen perusteella tutkitut alueet voidaan poistaa Museoviraston päätöksellä riittävien tutkimusten jälkeen. Valtioneuvoston linnan korttelissa se tarkoittaa tässä tapauksessa vain niitä asemakaavan muutosalueen osia, jotka tullaan nyt tutkimaan ja voidaan sen jälkeen vapauttaa rakentamiselle. Kiinteän mui-

29.05.2024

naisjäännöksen asettamat rajoitukset jäävät kuitenkin muualla asemakaavan muutosalueella voimaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 22.9.2022

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.03.2023 § 17

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12799 pohjakartan kaupunginosassa 1 Kruununhaka. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12799
Kaupunginosa: 1 Kruununhaka
Kartoituksen työnumero: 41/2022
Pohjakartta valmistunut: 17.2.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi